

Loppu on lähellä ...?

Viime viikolla opin Lauri Uotilalta uuden sanan: rommari. Samalla täytyi iso aukko sivistyksessäni. Rommarilla on omat syynsä ennustaa koko kansantalouden tai sen osan romahdusta. Hän saattaa esimerkiksi olla myynyt asuntonsa odottaessaan hintojen laskukierrettä. Seuratessaan sitten epätoivoisena hintojen nousun jatkumista hän kuuluttaa Internetin keskustelupalstoilla, kuinka asuntomarkkinoiden romahdus onkin lähellä. Ennusteesta on tullut toive, muttei totta.

Rommari tajuaa häviävänsä rahaa, katkeruus lisääntyy ja jutut paisuvat. Niinpä hän alkaa toivoa muillekin kovaa kohtaloa, jopa valtiontalouden tai koko kansantalouden romahdusta. Asiaansa hän pyrkii edistämään julistamalla tällaista ennustetta. Keskustelupalstoilta löytyy järkyttävän paljon tällaisia tuomiopäivän apostoleja, jokunen politiikastakin.

Vakavammin kuitenkin pitää suhtautua joidenkin poliitikkojen suosimiin ennusteisiin, että valtiontalous tai koko julkinen talous velkaantuu hallitsemattomasti. Niissä tuomiopäivä kylläkin koittaa vasta vuosikymmenien päästä, mutta se ei estä heitä pitämästä ennusteita perustana nykypäivän politiikalle. Raju säästökuuri on toteutettava viipymättä.

Julkisen talouden synkän tulevaisuuden ennustaminen perustelee leikkauslistoja, jotka raivaavat liikkumatilaa yksityiselle liiketoiminnalle, halusivatpa itse ennustajat tätä tai eivät. Joka tapauksessa niin poliitikoista kuin äänestäjistäkin löytyy joukko niitä, jotka lähtökohtaisesti uskovat valtion ja kuntien hoitavan palvelut yrityksiiä kehnemmin. Jos tutkimustieto osoittaa hieman toista, niin sen pahempi tutkimustiedolle.

Erityisen kavala keino edistää julkisen talouden alasajoa on keventää verotusta ja näivettää palveluita niin, että leikkauslistat alkavat näyttää välttämättömiltä ja palvelut niin huonoilta, että yksityiset vaihtoehdot tuntuvat selvästi paremmilta. Kun meillä tässä poliittinen liikkumavara on pieni, niin tavoitetta edistetään hiljaa hivuttamalla ja sellaisen retoriikan säestyksellä, ettei sitä moni edes huomaa. Aidon rommarin sitä vastoin tunnistaa yleensä helposti. ■

Heikki Taimio